

(NIEUWE) LEDEN & VRIJWILLIGERSBELEID VAN IVN MAAS EN NIERS

Inleiding

IVN Maas en Niers wil voor zijn (nieuwe) leden en vrijwilligers beleid vastleggen hoe eenduidig om te gaan met onze (nieuwe) leden en vrijwilligers. Hiervoor is een aparte werkgroep in het leven geroepen. Het voorstel is voorgelegd aan het bestuur en de coördinatoren van de werkgroepen. Ontvangen input is verwerkt in deze notitie. Vooral aan de voorkant betrokkenheid en draagvlak creëren waren hierbij de uitgangspunten.

IVN NL verstaat onder vrijwilligersbeleid: het vastleggen van afspraken binnen de organisatie (afdeling) over verantwoordelijkheden, verwachtingen en gehanteerde procedures en formulieren. In de handreiking voor IVN afdelingen wordt dit als volgt omschreven: “het betekent dat alle geledingen van de vrijwilligersorganisatie inzicht en kennis hebben van afspraken en hulpmiddelen zodat ze zich met plezier en voldoening voor natuur- en milieueducatie (NME) kunnen inzetten.”

Om dit vorm te geven volgen we op hoofdlijnen de aanpak van de Vereniging van Nederlandse Organisaties voor Vrijwilligerswerk namelijk: Binnenhalen, Begeleiden, Belonen, Behouden en Beëindigen.

Waarom beleid voor (nieuwe) leden en vrijwilligers?

IVN Maas en Niers is een vereniging die geheel uit leden en vrijwilligers bestaat. Bij het realiseren van de NME-doelen is de inzet van enthousiaste vrijwilligers onmisbaar. Om het leden- en vrijwilligersbestand op peil te houden is voortdurende aandacht nodig voor het werven van nieuwe leden en vrijwilligers. Daarnaast is het ook van belang het enthousiasme van de al aanwezige leden en vrijwilligers te behouden, zodat zij zich langdurig blijven inzetten voor onze vereniging.

Enkele begrippen

Voor de helderheid maken we een onderscheid in de begrippen leden, donateurs en vrijwilligers. Onder vrijwilligers verstaan wij de actieve leden van de IVN Maas en Niers. Actieve leden zijn die leden die zich daadwerkelijk inzetten voor de vereniging en/of het realiseren van de NME -activiteiten. De inzet kan variëren van een natuurgids tot bestuurslid of het rondbrengen van de Manie. De mate waarin iemand actief is, is niet van belang. Het gaat er om dat een lid van IVN Maas en Niers meer doet dan ‘alleen maar’ lid of donateur zijn. Dat laatste wordt hier zeker niet bagatelliserend bedoeld, immers IVN Maas en Niers is heel blij met elke bijdrage van elke lid en donateur.

Daarnaast maken we onderscheid tussen actieve leden en kaderleden. Kaderleden zijn vrijwilligers die bestuurslid, coördinator van een werkgroep of projectgroep zijn. Het bestuur bepaalt wie tot de kaderleden en actieve leden gerekend worden.

Binnenhalen

Het grote probleem bij vrijwilligersorganisaties en dus ook IVN Maas en Niers is het binnenhalen van nieuwe actieve leden. De kadercursussen (voorbeelden: Natuurgidsencursus, landschappengidsencursus of de jeugdbegeleiderscursus) zijn een potentiële bron van nieuwe actieve vrijwilligers. Hoewel in deze cursussen benadrukt wordt dat het de bedoeling is om in de eigen IVN afdeling actief te worden, is dat geen voorwaarde voor deelname en kan achteraf ook niet verplicht gesteld worden. Dit betekent dat we actief contact moeten zoeken met de nieuwe gidsen en cursisten, bij voorkeur al tijdens de cursus, om ze bij onze eigen afdeling of werkgroep te betrekken. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van coaching door een ervaren IVN-er.

De korte cursussen, zoals de determinatiecursus, een paddenstoelencursus of vogelcursus, leveren vaak veel nieuwe leden op, maar deze leden worden niet altijd actief. Het is wel een manier om ze geïnteresseerd te krijgen voor het werk of activiteiten van IVN Maas en Niers, ook omdat velen zich opgeven voor de e-mail service.

Het toezenden van de Manie of nieuwsbrief is, ook als men geen lid is geworden, een goede manier om de activiteiten onder de aandacht te brengen en te houden.

Door het jaar heen melden zich nieuwe leden aan, waaronder potentiële actieve leden. Het is daarom belangrijk snel contact te leggen met een nieuw lid en een beeld te krijgen van de interesses, ambities, kennis en ervaring van de nieuweling.

Voor NLVB hanteren wij onderstaand stappenplan:

1. Het bestuur benoemt een bestuurslid voor het aandachtsgebied Nieuwe Leden & VrijwilligersBeleid (NLVB). Dat wordt gepubliceerd op onze website. Potentiele leden kunnen bij dit bestuurslid terecht voor vragen of informatie.
2. De ledenadministratie van IVN Maas en Niers biedt per kwartaal een overzicht aan van nieuwe leden aan het Bestuur. Indien het bestuur niet weet wat de intentie van de nieuwe leden is, neemt het bestuurslid NLVB contact op met het nieuwe lid.
3. Alle nieuwe leden en vrijwilligers krijgen naast een welkomstpakket van IVN landelijk ook een welkomstpakket van IVN Maas en Niers (actie: bestuurslid NLVB). Dat pakket bevat bijvoorbeeld de flyer van IVN, de laatste Manie en nieuwsbrief, de folder Bomen en Volksgebruiken, de Ommetjes binnen onze regio en de stadswandeling Gennep. Bij jeugdleden worden zoekkaarten en/of kleurplaten meegestuurd.
4. Indien een nieuw lid interesse heeft voor een werkgroep of projectgroep, neemt het bestuurslid NLVB contact op met de coördinator van die werkgroep. En zorgt dat er een afspraak voor een kennismaking komt.
5. Alle nieuwe leden nodigen we één keer per jaar uit voor een activiteit op onze locatie (bijv. Nieuwjaarsbijeenkomst of een wandeling) (actie voorzitter). Dan krijgen zij tekst en uitleg over IVN Maas en Niers versus IVN landelijk., de diverse werkgroepen, het lenen van boeken uit de bibliotheek, de Manie, de nieuwsbrief en onze website.
6. De ledenadministratie stelt jaarlijks t.b.v. de ALV een lijst samen met de namen van de kaderleden, de nieuwe leden en de actieve vrijwilligers.

7. Het actuele aanmeldingsformulier is als bijlage toegevoegd. Dit formulier is tevens digitaal te vinden op onze website.

Begeleiden

Indien (nieuwe) leden zich aansluiten bij een werk/projectgroep, is het de taak van de coördinator om de nieuweling op weg te helpen en te begeleiden. Dit geldt ook voor leden die een kadercursus hebben gevolgd. Indien gewenst kan binnen de werk/projectgroep een coach worden toegewezen. Wanneer mensen actief willen worden, kunnen we ze helpen met reeds aanwezige voorbeelden, materialen, meelopen met cursussen, excursies etc.

Handleidingen en informatie over vergoedingen, verzekeringen en ARBO zijn beschikbaar bij de secretaris. Een veilige omgeving is belangrijk voor iedereen, dus ook voor de actieve leden. De handleiding 'In Veilige handen' van het landelijk IVN is vertaald naar de praktijksituatie van IVN Maas en Niers.

Belonen

Vrijwilligers verdienen waardering te krijgen voor het werk dat zij verrichten. Leden wijzen op onkostenregelingen en vergoedingen is vanzelfsprekend, maar vooral attenties zijn belangrijk zoals een jaarlijkse bijeenkomst voor de actieve leden. Daarnaast kunnen bij individuele leden persoonlijke omstandigheden voordoen die wat extra aandacht nodig hebben. Het is de taak van de kaderleden om hierop alert te zijn en actie te ondernemen.

Jubilerende leden, die 25 of 40 jaar lid zijn, worden op de ALV van dat jaar in het zonnetje gezet.

In uitzonderlijke gevallen kan een lid op voordracht erelid worden. De aanvrager, niet de persoon die het betreft, dient dan een gemotiveerde brief in bij de secretaris van het bestuur. Bij besluit van het bestuur kan iemand erelid worden. Het bestuur neemt hierbij de nodige terughoudendheid in acht.

Behouden

Om actieve vrijwilligers te behouden is deskundigheidsbevordering een belangrijk aandachtspunt. Zo worden nieuwe natuurgidsen die excursies willen geven of een kinderactiviteit willen opzetten, begeleid door ervaren gidsen.. De nieuwe natuurgidsen kunnen mee gaan met het voorlopen van excursies of aangevraagde wandelingen. Dan horen en zien zij hoe ervaren natuurgidsen zich voorbereiden. Bovendien is het een goed moment om te netwerken.

Actieve leden kunnen, op kosten van de vereniging mits vooraf aan het bestuur toestemming is gevraagd, cursussen volgen. Daarbij wordt gedacht aan determinatiecursus, paddenstoelencursus of vogelcursus. Verder zijn zij van harte welkom tijdens lezingen en terugkomdagen, waarbij een bepaald onderwerp of gebied verder wordt uitgediept.

Beëindigen

Het is belangrijk om te weten waarom iemand zijn/haar actieve taak als vrijwilliger of zijn/haar lidmaatschap opzegt. Dit kan zinvolle informatie opleveren over waar we als afdeling tekort schieten. Een exitgesprek of evaluatiegesprek geeft positieve aandacht en levert relevante informatie op. Indien een actief lid het lidmaatschap opzegt, wordt dit gemeld in het bestuur. Vaak is de reden bekend, zo niet, dan neemt het bestuurslid NLVB contact op met dit lid.

Waardering/erkenning voor inzet

Van een actief lid die als vrijwilliger zijn inzet of bijdrage stopt in een werkgroep of in het bestuur (maar dus nog wel steeds lid en/of donateur van onze IVN kan blijven), wordt op een passende wijze afscheid genomen. Tevens ontvangt dit actieve lid, als dank voor zijn/haar inzet, een dankwoord en/of waardebon.

Waarbij een onderscheid wordt gemaakt, zie tabel

Type vrijwilliger	Duur van inzet	Dankwoord	Waardebon
Lid van een werkgroep	< 5 jaar	Ja van coördinator	nee
Lid van een werkgroep	>5 jaar	Ja van coördinator	Ja: € 25
Coördinator werkgroep	< 5 jaar	Ja van voorzitter	nee
Coördinator werkgroep	>5 jaar	Ja van voorzitter	Ja: € 35
Bestuurslid	< 5 jaar	Ja van voorzitter	nee
Bestuurslid	>5 jaar	Ja van voorzitter	Ja: € 50

Het (Nieuwe) Leden & VrijwilligersBeleid (NLVB) is door het bestuur van IVN Maas en Niers, na overleg met de coördinatoren, vastgesteld op 16 december 2019. De bijgestelde versie is vastgesteld in de bestuursvergadering van 31 maart 2021